

vacích schopností narůstá v běžném životě význam právě komunikace neverbální.

Druhá kapitola nahlíží na osobnost jedince s těžkým a hlubokým mentálním postižením s narušenou komunikační schopností v kontextu jeho vzdělávání a v oblasti sociálních služeb. Velmi silně je tu patrný akcent na osobnost jedince s postižením, jeho specifické zvláštnosti a potřeby. Na konci této kapitoly autor upozorňuje na možná řešení logopedické intervence cestou zpracování individuálních plánů.

Tato teoretická část monografie není pouze souhrnem poznatků, ale je nositelem teoretického přínosu. Autor přináší do domácího prostředí sumu informací a nových poznatků, které jsou startovacím můstkem pro následně realizovaná výzkumná šetření. Ta jsou prezentována v následujících třech kapitolách představované monografie.

Výzkumné projekty se soustředí na analýzu logopedické intervence u osob se zdravotním postižením v zařízeních sociálních služeb v České republice. Na základě parciálních cílů autor analyzuje síť sociálních služeb, možnosti intervenčních přístupů k rozvoji komunikačních schopností ve věku mladé dospělosti v zařízeních sociálních služeb.

Pro čtenáře je monografie zajímavou sondou do problematiky, která si v našich podmínkách zaslouží stálou pozornost. Recenzovanou monografií lze právem považovat za významný a plnohodnotný zdroj informací pro celou širokou odbornou veřejnost, je určená všem, kteří mají chuť dozvědět se nové informace a poznatky ze speciálně pedagogické problematiky. Závěrem je možné vyslovit názor, že předložená monografie splňuje všechny požadavky moderní publikace a je kvalitním příspěvkem pro speciálně-pedagogickou teorii a praxi.

M. Bartoňová

* Brno: Masarykova univerzita, 2014, 210 s.

Jana Malecká: Narození, svatba a pohřeb v sunnitském islámu*

Jako sedmnáctá kniha v rámci Etnologických studií Masarykovy univerzity vyšla v roce 2014 publikace *Narození, svatba a pohřeb v sunnitském islámu*, vycházející z dizertační práce Jany Malecké (roz. Virágové): *Tradice spjaté s narozením, svatbou a pohřbem v islámské kultuře na příkladu syrských, jordánských, palestinských a českých sunnitských muslimů*. Autorka si v publikaci kladla za cíl popsat tradice sunnitských muslimů spjatých s narozením, svatbou, smrtí a pohřbem. Obřady a zvyky popisované v publikaci jsou omezeny pouze na sunnitské muslimy z arabsko-islámské sociokulturní oblasti. Kniha se regionálně zaměřuje především na arabskou oblast tzv. Blízkého východu (území Jordánska, Sýrie, Izraele a Palestinské autonomie). Další sledovanou oblastí byly tradice spojené s přelomovými okamžiky člověka u sunnitských muslimů žijících v České republice.

Kniha je členěna do několika kapitol: Teoretická východiska, Metodologická východiska, Islámské právo, Narození dítěte, Zásnuby, uzavření manželství a svatební oslava a Smrt a pohřební obřady. První část knihy tvoří kapitoly věnující se problematice teoretických a metodologických východisek, základnímu vymezení pojmů, rozdílu mezi normativním a lidovým islámem, charakteristice informátorů. Dále pak základním principům islámského práva, otázce nábožensko-právních autorit a fatew. Druhou část knihy tvoří kapitoly věnující se jednotlivým přelomovým okamžikům v životě sunnitských muslimů – narození dítěte (zvyky vázící se k narození dítěte, šeptání adhánu a iqámy, zavínování dítěte, dávání jména, obřízka ad.). Problematice uzavírání manželství (výběru partnerů, zásnubám, uzavření manželství a svatebním oslavám) a otázkám týkajícím

se smrti, posmrtného života, pohřebním obřadům (modlitbě, pohřbu, hřbitovům, podobě hrobů ad.). Kniha je doplněna bohatým seznamem citované literatury a použitých zdrojů. Autorka publikaci doplnila také vlastními fotografiemi, které pořídila v průběhu svých výzkumů. Knihu uzavírá anglické resumé.

Publikace byla zpracovávána metodou kvalitativního výzkumu, přičemž výzkumnou techniku sběru dat představují především polostrukturované rozhovory s informátory. Autorka všechny zmíněné oblasti procestovala. V jednotlivých zemích prováděla výzkum, rozhovory, srovnávala tradice sunnitských muslimů žijících na Blízkém východě a sunnitských muslimů žijících v České republice a pokusila se identifikovat rozdíly a podobnosti mezi nimi. Informátoři samotní proklamovali podobnost tradic, současně však poukazovali na jejich vzájemné odlišnosti. Autorka se také snažila o zaznamenání adaptace původních tradic na české prostředí a v kladném případě pak o nastínění možných podob jejich adaptačního procesu. Významnou roli při vytváření specifík tradic hraje příslušnost ke konkrétní společenské třídě, což úzce souvisí s finančními možnostmi rodin, přístupem ke vzdělání a míře religiozity daných jedinců. Většina informátorů náležela spíše ke vzdělanějším vrstvám obyvatelstva, které můžeme řadit do střední třídy společnosti pocházejících z větších měst. Autorka přiznává, že hlavním kritériem pro tento výběr byla pragmatická dostupnost budoucích možných informátorů.

Podobná tematika nebyla v českém jazyce zatím uceleně zpracována, autorka svou publikací velmi zdařile zaplňuje tuto mezeru. Jedná se o autorčinu prvotinu, ve které se jí podařilo skloubit informace získané během studií etnologie a religionistiky s vlastním výzkumem prováděným ve zmiňovaných zemích. Úspěšně využívá po-

znatky získané během terénních výzkumů. Velmi čtivě prostřednictvím mnoha citací z provedených rozhovorů, přináší čtenáři pohled na vnímání tradic spojených s přelomovými okamžiky lidského života pohledem samotných aktérů.

Díky zvolené metodě s poměrně omezeným počtem informátorů nelze hovořit o publikaci, která by souhrnně popsala tradice celé sunnitské populace ve sledovaných zemích. Tento cíl si kniha ani nekladla, neboť by se muselo jednat o velmi rozsáhlou monografii. Přesto kniha představuje jednotlý celek, přinášející spoustu nových a zatím nepublikovaných informací. Zároveň otevírá spoustu možností pro další výzkumy a jejich výstupy, především pro výzkum české muslimské komunity a utváření povědomí o ní založeného na reálných skutečnostech a vědeckém bádání.

S. Jurčíková

* Brno: Masarykova univerzita, 2014, 228 s.

Petr Macek: More boldly and resolutely for Czech music!*

Kniha Petra Macka, jež je upravenou verzí publikace z roku 2006, vyšla na sklonku 2014 v nakladatelství Koniasch Latin Press. Již v době vydání její české varianty šlo o jeden z prvních spisů, jenž se zabývá názory české (československé) hudební odborné publicistiky v letech 1945–1969. Kniha samozřejmě nepředstavuje souhrnné dějiny oboru ve vymezeném období a ani nepředkládá souhrn vyčerpávajících informací o jednotlivých významných představitelích. Autor obrátil pozornost jiným směrem. Na příkladech, jež se objeví v převážně publicisticky za-